

VÝROČNÁ SPRÁVA

k 31.12.2022

POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO BEŠA

935 36 BEŠA 172

IČO: 00194409

DIČ: 2020401361

Vyhotovená dňa: 20.2.2023

Podpis členov štatutárneho orgánu
Účtovnej jednotky

Ing. Zdenek Kúdela
Predseda predstavenstva PD Beša

Ing. Marek Gellen
člen predstavenstva PD Beša

Podpis osoby zodpovedajúcej
Za vyhotovenie výročnej správy

Ing Marek Gellen
Ekonom PD Beša

**Výročná správa k ročnej účtovnej
závierke k 31. decembru 2022**

Poľnohospodárske družstvo Beša bolo založené na ustanovujúcej schôdzi dňa 21.12.1974. Deň zápisu do Obchodného registru je 1.1.1975. Družstvo je zaregistrované na Okresnom súde v Nitre, odd. Dr vložka číslo 149/N.

Najvyšším orgánom družstva je **Členská schôdza**.

Štatutárnym orgánom je **Predstavenstvo Poľnohospodárskeho družstva Beša**, ktoré má 6 členov a jeho predsedom je Ing. Zdenek Kúdela

Počet členov družstva je 37 z toho 1x PO – ACHP Levice a.s, Podhradie 31, 934 01 Levice s podielom na ZI 89,10 %, a 36 x FO s celkovým podielom na ZI 10,90 %.

Výška zapísaného základného imania je 271 127,93 €

Výška základného členského vkladu je 663,88 €

Priemerný počet zamestnancov, ktorých družstvo zamestnávalo k 31.12.2022 bol v počte 18,93 k rovnakému obdobiu roka 2021 bol v počte 20,52.

Predmet podnikania: Poľnohospodárska výroba vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych výrobkov za účelom spracovania alebo ďalšieho predaja a prenájom hnutelných vecí.

Hlavným odvetvím Poľnohospodárskeho družstva Beša bola v roku 2022 rastlinná výroba, hospodárilo na výmere 1581,89 ha.

Osevný postup v rastlinnej výrobe pozostával:

Pšenica ozimná sa pestovala na výmere	629,89 ha
Jačmeň jarný	192,36 ha
Kukurica na zrno	175,11 ha
Repka ozimná	290,70 ha
Slnčnica ročná	117,85 ha

I. Vývoj a stav finančného hospodárenia

Rok 2022 patrí medzi priemerné a u jarných plodín k podpriemerným rokom v rastlinnej výrobe. Priebeh počasia, následné sucho v letných mesiacoch, sa negatívne podpísali na úrodách všetkých pestovaných plodín. Čiastočná nádej sa javila v zvýšených odbytových cenách u všetkých plodín.

Pšenica ozimná – na výmere 629,89 ha pri plánovanej úrode 6,5 t/ha aj vplyvom sucha nesplnila očakávané úrody. Úrodnosť pšenice sme dosiahli na úrovni 5,33 t/ha. Potešila nás v roku 2022 cena pšenice z projektu Barila a predaj časti pšenice ešte v roku 2022.

Repka ozimná – repku sme pestovali na výmere 290,7 ha, pričom sme dosiahli výnos 3,69 t/ha.

Jarný jačmeň – sme pestovali na výmere 192,36 ha pri úrode 5,43 t/ha. Pri tejto plodine musím vyzdvihnúť podiel z úrody v prospech sladovníckeho jačmeňa, kde 95 % úrody bolo priznané ako sladovnícky s cenou 360 €/t.

Slnečnica ročná – bola pestovaná na výmere 117,85 ha s výnosom 1,99 t/ha. U tejto plodiny sa na výnose podieľalo nadmerné sucho v letných mesiacoch.

Kukurica na zrno – bola pestovaná na výmere 175,10 ha s výnosom 1,96 t/ha. Priemer okresu Levice u kukurice na zrno dosiahol 2,0 t/ha, čo sa v histórii ešte nestalo.

Pri hodnotení rentability pestovania jednotlivých plodín výrazne v tomto roku dominoval jarný jačmeň, pšenica a repka. Slnečnica a kukurica aj z hľadiska počasia boli na hranici likvidácie porastov pred zberom.

Tak, ako bolo uvedené, výpadok tržieb zabezpečila pšenica z úrody roku 2021, nárast cien komodít oproti plánovaným cenám a v hospodárskom roku 2021-2022 prijateľné ceny hnojív, osív, PHM a pesticídov.

Jesenné práce v roku 2022 sme vykonali v slušnej kvalite pri príprave pôdy, hnojení, sejbe v agrotechnickom termíne, pričom osev ozimín bol nasledovný:

Pšenica ozimná – 558 ha, z toho projekt Barila 103 ha

Repka ozimná – 259,34 ha

Jarný jačmeň , sejba jeseň – 85 ha

V technickom vybavení podniku sme investovali do závesného náradia:

- Pluh Amazone Hector
- Podrývak Teraland Bednar

v hodnote 68 160 EUR.

Žatevné práce sme vykonali so 4 kombajnami, 2 ks fy Somek, 1 ks Balážovci, 1 ks vlastný Case. V roku 2022, na jeseň, PD Beša pristúpila na výdaj pôdy pre Donau Farm vo výmere 166,08 ha, čo značne skomplikovalo osevné plány najmä z hľadiska predplodín.

Z dôvodu výdaja pôdy v takej miere sme neuvažovali ani neuvažujeme so zvýšením počtu pracovníkov kategórie „R“.

Prehľad priemerných úrod

Plodina	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Pšenica ozimná	5,33	7,48	7,41	5,87	6,10	5,85	7,06	6,11	5,40
Jačmeň jarný	5,43	5,29	6,17	5,84	4,05	5,87	6,27	5,20	5,36
Repka ozimná	3,69	3,43	3,23	3,07	3,21	3,80	2,33	3,10	3,98
Slnečnica	1,99	2,89	2,45	3,24	3,80	3,40	3,87	2,00	2,41
Kukurica	1,96	8,67	8,71	7,98	11,31	5,90	11,00	2,60	8,03

Prehľad zrážok v mm

	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November
2022	26	23	36	29,5	64	34,5	68	99	27,5	13,5
2021		5,5	44,5	132	10	65	66,5	60,5	15,5	36,5
2020	10,5	62	6,5	37	71	49,5	71	70	171,5	19,5
2019	1,5	20,5	21,5	153	51	73	52	45	25	109
2018		47,5	28,5	57,5	77,5	66,5	88,5	46	12	25,5
2017		26	60,5	47	37	50	42	104	53	42
2016	54	25,5	22	59	67	140,5	100	44	67,5	39
2015		31	19,5	53,5	19	11,5	53	48,5	71	28,5

I.1.Výsledky hlavných plodín dosiahnuté z 1 ha

	Priemerná ha úroda v tonách Rok 2022	Priemerná ha úroda v tonách Rok 2021
Pšenica ozimná	5,33	7,48
Jačmeň jarný	5,43	5,29
Kukurica na zrno	1,96	8,67
Repka ozimná	3,69	3,43
Slnečnica	1,99	2,89

I.2. Výsledky finančného hospodárenia

Tržby a výnosy v EUR	Rok 2022	Rok 2021
Tržby RV	1 336 024	1 102 128
Pšenica ozimná	733 097	92 874
Jačmeň jarný	368 793	197 717
Kukurica zrno	102 044	309 101
Repka ozimná	9 750	375 084
Slnečnica	121 846	126 859
Seno	493	493
Tržby za služby	76 046	88 504
Zmena stavu zásob	687 265	522 341
Tržby z predaja DHM a mater.	19 944	37 892
Dotácie	277 949	292 059
Ostatné výnosové položky	51 164	38 310

Výnosy z finančnej činnosti		
Výnosy celkom	2 448 392	2 081 234
Náklady podľa druhov a činností		
Spotreba nak. osív	148 184	113 245
hnojív	357 804	292 742
pesticídov	223 947	201 651
Spotreba ND	47 740	25 847
Spotreba PHM a oleje	219 403	182 891
Spotreba energie	13 771	13 815
Spotreba ostatného materialu	17 093	4 851
Spotreba služieb	248 514	242 057
Nájomné	135 086	129 237
Osobné náklady	560 487	487 320
Dane a poplatky	80 110	77 069
Odpisy	214 558	209 081
Zúčtovanie OP k DHM a zásobám	-14 189	-16 866
OP zásoby	-6 810	24 407
Zost.cena pred. DHM	1 249	9 498
Poistné	20 184	20 835
Ostatné náklady	9 459	23 998
Úroky	19 259	15 913
Ostatné náklady na finančnú činnosť	3 646	3 734
Náklady celkom	2 299 495	2 061 325
HV pred zdanením	148 897	19 909
Daň z príjmu splatná	34 555	13 100
Daň z príjmu odložená	-1 629	-25 642
HV po zdanení	115 971	32 451

I.3. Investície

Celková výška investícií v roku 2022 bola 132 116 Eur za nákup pluhu, dlátového kypríča a za nákup pôdy.

I.4. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2022

Peňažné prostriedky na bankových účtoch + pokladňa	208 335,16
Pohľadávky spolu	103 145,77
Z toho z obchodného styku	78 392,00
Záväzky vrátane rezerv spolu	2 742 405,00
Z toho	
- dlhodobé záväzky	161 053,41
- krátkodobé záväzky	1 324 677,15
- z toho z obchodného styku	1 182 607,37
- rezervy /krátkodobé + dlhodobé/	186 655,13
- bankové úvery dlhodobé	1 070 019,56
- z nich krátkodobá časť	99 846,86

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2023

Zámer rastlinnej výroby

PD Beša predpokladá hospodáriť na výmere 1387,35 ha s nasledovnými plodinami:

Plodina	Výmera ha	Celková úroda v t	Úroda v t/ha
Pšenica ozimná	558	3348	6,0
Jačmeň jarný	181	995,5	5,5
Kukurica zrno	131	1048	8,0
Repka ozimná	259	828,8	3,2
Slnečnica	104	291,2	2,8
Úhorovanie	60,83		
TTP	68,50		
Vinice – neobrábané	25,02		
Spolu	1387,35	6511,5	

V roku 2023 sú plánované tržby z rastlinnej výroby vo výške	2 236 343 EUR
tržby zo služieb	72 000 EUR
celkové výnosy spolu	2 578 011 EUR
celkové náklady spolu	2 507 900 EUR
Hospodársky výsledok pred zdanením	+ 70 111 EUR

III. Návrh na vysporiadanie hospodárskeho výsledku

Poľnohospodárske družstvo Beša vykázalo za rok 2022 zisk po zdanení vo výške + 115 970,98 EUR.

Hospodársky výsledok bude vysporiadaný nasledovne:

Sumu 15 970,98 EUR prideliť do sociálneho fondu a sumu 100 000 EUR použiť na úhradu neuhradenej straty z minulých rokov.

IV. Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

Po 31. decembri 2022 nenastali žiadne iné významné udalosti, ktoré by ovplyvnili zostavenie ročnej účtovnej závierky k 31.decembru 2022.

V. Rôzne

Informácie v zmysle § 20 zákona o účtovníctve

V.1. Informácie o konsolidovanom celku

Družstvo je súčasťou koncernu AGROFERT a.s. a konsolidovanú účtovnú závierku za všetky skupiny účtovných jednotiek konsolidovaného celku zostavuje AGROFERT a.s., Pyšelská 2327/2, 149 00 Praha 4

V.2 Družstvo nemá zriadenú organizačnú zložku v zahraničí

V.3. Družstvo v roku 2022 nenadobudlo vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely a akcie.

V.4. Družstvo nevynakladalo v roku 2022 prostriedky na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

V.5. Vplyv činnosti spoločnosti na životné prostredie

Tým, že pôda je základným výrobným nástrojom, družstvo svojou činnosťou výrazne zasahuje do jednotlivých prvkov životného prostredia. Družstvo však hospodári v súlade so všeobecne platnými pravidlami na ochranu pôdy, povrchových a podzemných vôd i ovzdušia. Uskladňovanie nebezpečných odpadov je zabezpečené v zmysle zákona o odpadoch a následnú likvidáciu zabezpečuje organizácia na to oprávnená.

V.6 Informácie o významných rizikách a neistotách

Družstvo hospodári predovšetkým na prenajatej pôde. V oblasti, v ktorej hospodári, dochádza kúpou k akumulácii poľnohospodárskej pôdy v rukách rôznych fyzických osôb, podnikateľských subjektov a zoskupení. Z toho vyplýva pre družstvo riziko, že po uplynutí doby nájmu príde o časť obhospodarovanej pôdy. V dvoch katastroch prebiehajú pozemkové úpravy, pri ktorých budú v určitej fáze ukončené existujúce nájomné zmluvy a nie je istota, či vlastníci uzavrujú nový nájomný vzťah. Z uvedeného dôvodu družstvo bude naďalej kupovať pôdu od doterajších vlastníkov - prenajímateľov, ktorí prejavia záujem o jej predaj.

Ďalším rizikom je vplyv energetickej krízy na ceny hnojív a energií.

V.7. K 31.12.2022 bol stav zamestnancov v družstve 17. Počtom zamestnancov družstvo neovplyvňuje zamestnanosť v regióne ani v obciach, v ktorých pôsobí.